

Oplegnotitie

Jaarstukken 2017, Eerste begrotingswijziging 2018, Begroting 2019 incl. meerjarenraming 2020-2022
Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)

1. Doel, Samenvatting en Advies

Het Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL) legt onze gemeente een aantal financiële stukken voor:

- de jaarstukken 2017
- de 1ste begrotingswijziging 2018
- de begroting 2019 incl. meerjarenraming 2020-2022.

Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling is het Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid Limburg verplicht de begroting en de begrotingswijzigingen vóór vaststelling aan te bieden aan de aangesloten gemeenten, zodat deze een zienswijze kunnen indienen. Vervolgens worden deze begrotingsdocumenten vastgesteld door het Algemeen Bestuur van WOZL en zullen de vastgestelde documenten worden verzonden aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg.

Wij stellen uw raad voor om:

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2017;
2. Een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de 1ste begrotingswijziging 2018;
3. Een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de begroting 2019 incl. meerjarenraming 2020-2022, met in achtneming van de navolgende opmerkingen:
  - Het ziekteverzuim is te hoog. Ontplooï acties om dit terug te dringen.
  - Aandacht voor de doorstroom van 'beschut' naar (groeps-)detachering en voorkom dat medewerkers terugkeren van de detachering naar de beschutte werkomgeving. Denk daarbij aan maatwerkbegeleiding, jobcarving (splitsen van functies) en intensieve samenwerking met werkgevers.
  - Verhogen van de uitstroom naar reguliere betaalde banen.
  - Zo mogelijk voorkomen van een verdringing van bij uitstroom vrijkomende WSW-arbeidsplaatsen door werkplekken voor medewerkers uit de Participatiewet.
  - Verlagen van de uitvoeringskosten en bedrijfsvoeringskosten en het bewaken van de balans van de omvang van het apparaat met de afnemende WSW-populatie als gevolg van de natuurlijke uitstroom van de WSW-ers.
  - Deze opsomming laat onverlet dat verwacht mag worden dat de GR alles in het werk stelt om de kosten op een verantwoorde manier te verlagen, de opbrengsten te optimaliseren en de tekorten op de uitvoering van de WSW te beheersen en terug te dringen.
4. Het Dagelijks Bestuur van de WOZL te informeren over de zienswijze van de gemeente Valkenburg aan de Geul inzake de 1ste begrotingswijziging 2018 en de begroting 2019 incl. meerjarenraming 2020-2022.
5. De gemeentebegroting 2018 aan te passen aan de financiële uitkomsten van de 1ste begrotingswijziging WOZL en de gegevens uit de begroting 2019 van de GR WOZL en GR WSP Parkstad te gebruiken als basis voor de op te stellen gemeentebegroting 2019 en de meerjarenramingen 2020-2022.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Onze gemeente neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling WOZL. Hierdoor zijn wij gehouden om op basis van een in de gemeenschappelijke regeling vastgelegde kostenverdeelsleutel bij te dragen in de tekorten.

3. Relatie met bestaand beleid

Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (GR WOZL)

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Gerealiseerde beleidspunten uit de jaarstukken 2017

- In 2017 is een negatief resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen gerealiseerd van € 8.415.000,-. Begroot was een bedrag van € 9.272.000,-. Rekening houdende met de feitelijke onttrekking aan de reserves van per saldo € 127.000,- is dit een verbetering van € 984.000,- (10,6%). In lijn met de acties van voorgaande jaren is ook in 2017 gestreefd naar het beperken van de tekortfinanciering zonder aan kwaliteit van de uitvoering van de WSW in te boeten.
- De taakstelling WSW arbeidsjaren (AJ) in 2017 bedroeg 3.537,4. De realisatie bedraagt 3.521,76 (99,6%), een geringe afwijking.
- Duurzame plaatsingen op passend werk met bijpassend rendement: Eind 2017 zijn 2.384 fte's geplaatst in groeps- of individuele detacheringen, 227 fte's zijn werkzaam in de interne detachering, 190 fte's zijn geplaatst bij het te vervreemden Draadbomen, 252 fte's zijn geplaatst in Beschut 2.0 BV en 33 SW-medewerkers waren zonder object.
- De uitstroom in 2017 was 249 (2016: 231) personen. 68% van de uitstroom betrof (vroeg-)pensionering dan wel overlijden. De schatting voor uitstroom was 170 personen.
- Maximaal mogelijk detacheren: de doorstroom van beschut naar detachering was in 2017 begroot op 192 fte. De realisatie bedroeg in 2017 84 fte (43,8%). Deze tegenvaller was o.a. een gevolg van een terugkeer van gedetacheerden naar Beschut van 42 personen.
- Het ziekteverzuim in 2017 was met 15,93% hoger dan de taakstelling van 15%. Dit is een afwijking van 6,2%. Het ziekteverzuim dient teruggedrongen te worden.
- Geen eigen risicovolle en kapitaalintensieve activiteiten: de voorgenomen vervreemding van het onderdeel Draadbomen is in 2017 niet afgerond.
- Zo klein mogelijke beschutte werkomgeving: in 2017 zijn ongeveer 300 medewerkers actief in de beschutte werkomgeving.
- De marktbenadering met WSP Parkstad is in 2017 gerealiseerd.
- Detachering OZL BV sluit per 2017 naadloos aan bij WSP Parkstad. De integratie zal in 2018 afgerond worden.
- Bij de jaarrekening is de accountantsverklaring gevoegd. Deze verklaart dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten als de activa en de passiva en dat de verantwoording van de baten en lasten en de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Voortgang beleidspunten uit de 1ste begrotingswijziging 2018

De bijdrage aan de GR WOZL is conform de bijgestelde begroting 2018 € 85.696.501,-. Dit bedrag is opgebouwd uit € 82.760.074,- WSW-subsidie en € 2.936.427,- tekortfinanciering. Daarnaast is de bijdrage aan WSP Parkstad gecalculeerd op een bedrag van € 11.574.165,-.

De beleidspunten zijn ongewijzigd ten opzichte van de toelichting bij het volgende punt.

Voorgenomen beleidspunten uit de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022

Beleidsvoornemen

Op korte termijn is het beleid erop gericht de werkgelegenheid voor de WSW te bestendigen en de uitvoering ervan zo effectief en efficiënt mogelijk in te richten.

Doelstellingen:

1. Het voorzien in en het bieden van passende werkgelegenheid en arbeidsrevalidatie voor ingezetenen, die blijkens een door het UWV afgegeven (her)indicatiebeschikking uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn.
2. Uitvoering geven aan de door de deelnemende gemeenten opgedragen werkzaamheden in het kader van de Participatiewet (deze doelstelling geldt uitsluitend voor de 8 parkstadgemeenten).

Visie, doelstellingen en toekomst

De opdracht die de GR WOZL aan de verbonden partijen, in het bijzonder aan de eigen uitvoeringsorganisatie WOZL BV's meegeeft in relatie tot de oude WSW-doelgroep, kan als volgt worden samengevat:

1. zorg voor duurzame plaatsingen op passend werk met een bijpassend rendement, waardoor de tekortfinanciering voor gemeenten zoveel als mogelijk wordt beperkt;
2. realiseer daartoe zoveel als mogelijk detachingsplekken bij reguliere werkgevers, zowel op individuele basis als in groepen;
3. creëer een veilige en passende werkomgeving voor de medewerkers die op beschut werk binnen de 'eigen muren' van de uitvoeringsorganisaties zijn aangewezen en beperk deze groep zoveel als mogelijk;
4. de marktbenadering in volledige afstemming met het Werkgevers Servicepunt Parkstad (WSP Parkstad) plaats te vinden en de Detacheringsorganisatie van WOZL (front- en backoffice) zich voorbereidt op een naadloze aansluiting op en integratie met het WSP. De focus is volledig gericht op detachering op de regionale arbeidsmarkt Oostelijk Zuid Limburg.
5. de GR WOZL bestuurt zelf de uitvoerings-organisatie WOZL Beschut 2.0 BV aan.

Kpi Dashboard

De begroting 2019 is gebaseerd op de onderstaande KPI's (key performance indicators).

KPI: Bijdrage gemeenten

De bijdrage aan de GR WOZL is conform de begroting 2019 € 80.884.701,-. Dit bedrag is opgebouwd uit € 77.426.249,- WSW-subsidie en € 3.458.452,- tekortfinanciering. Daarnaast is de bijdrage aan WSP Parkstad gecalculeerd op een bedrag van € 13.598.815,-.

KPI: Resultaat

Ten opzichte van de 1ste begrotingswijziging 2018 neemt het resultaat 2019 voor tekortfinanciering toe met € 522.025,- tot € 3.458.452,-.

KPI: Doorstroom van Beschut naar Detachering

In de begroting 2019 bedraagt de doelstelling voor de doorstroom op jaarbasis: reguliere doorstroom maximaal 200 arbeidsjaren van Beschut naar Detachering, incl. de gevolgen van de voorgenomen vervreemding van de draadboomactiviteiten.

KPI: Terugstroom van detachering naar beschut

In de begroting 2019 is er geen voorziening opgenomen voor de terugstroom van Detachering naar Beschut.

KPI: Terugstroom van Relim en de Werkmeester naar WOZL

In de begroting 2019 is als doelstelling opgenomen voor de terugstroom van Relim en de Werkmeester naar Beschut 24 Arbeidsjaren.

KPI: Uitstroom op basis van natuurlijk verloop

In de begroting 2019 bedraagt de doelstelling voor uitstroom op jaarbasis 157 arbeidsjaren.

KPI: realisatie van de fictieve WSW taakstelling

In de begroting 2019 bedraagt de doelstelling voor de op jaarbasis te realiseren WSW- arbeidsjaren (AJ) 3.183,12 (2018: 3.340,06).

5. Samenwerking

N.v.t

6. Aanbestedingen

N.v.t.

7. Financiën

Financiële aspecten uit de jaarstukken 2017

Blijkens de jaarstukken 2017 heeft onze gemeente recht op een restitutie van € 25.012,-. In dit bedrag is begrepen ons aandeel in het meevallend exploitatietekort (€ 19.754,-), het lagere aandeel in de kosten WSP Parkstad (€ 3.988,-) en de eindafrekening gerealiseerde arbeidsjaren (€ 1.270,-). Het meevallend exploitatietekort is voor het grootste gedeelte een gevolg van incidentele meevallers: een vrijval van de voorziening voor het opvangen van frictiekosten omdat het vervreemden van het onderdeel Draadbomen in 2017 geen doorgang heeft gevonden en een uitkering uit de afwikkeling van het faillissement LICOM.

De meevaller van € 25.012,- zal ten gunste worden gebracht van de taakstelling sociaal domein.

Financiële aspecten uit de 1ste begrotingswijziging 2018

Deze begrotingswijziging bevat de financiële gevolgen van diverse ontwikkelingen, die zich sedert het vaststellen van de oorspronkelijke begroting (Algemeen Bestuur GR WOZL 13 juli 2017) hebben voorgedaan. Het betreft de volgende onderwerpen:

- Het Ondernemingsplan 2018 van het Werkgeversservicepunt Parkstad (WSP Parkstad). WSP Parkstad is verantwoordelijk voor het plaatsen van medewerkers met een WSW-dienstverband (vanuit de GR WOZL c.q. de 8 Parkstadgemeenten plus de 3 Heuvelland gemeenten) en medewerkers vanuit de Participatiewet (in opdracht van de 8 Parkstadgemeenten). De drie in de GR WOZL deelnemende Heuvelland-gemeenten zijn voor het plaatsen van deze laatste groep medewerkers de samenwerking aangegaan met de sociale dienst Maastricht-Heuvelland en het Werkgeversservicepunt Maastricht-Heuvelland Podium24.
- De oprichting van de gemeenschappelijke regeling WSP Parkstad door de 8 Parkstad-gemeenten.
- Ontwikkeling resultaat GR WOZL en de uitvoeringsorganisatie WOZL 1 BV in 2017.
- Wijziging van de financiering van de 'buiten gemeenten' (de niet in de GR WOZL deelnemende gemeenten).
- Aanvullende financiële afspraken RELIM (RELIM is een werkleerbedrijf dat mensen helpt met psychische of psychiatrische beperkingen en een grote afstand tot de arbeidsmarkt).
- Het niet doorgaan van de overname van de draadbomenactiviteiten door een private partij per 1 januari 2018.

Per saldo verslechtert het te verwachten financieel resultaat 2018 met € 1.930.000,-. Deze bijstelling is als volgt te verklaren:

- Het operationeel resultaat 2018 van de Uitvoeringsorganisatie WOZL valt naar verwachting € 1.219.000,- lager uit. Dit is een gevolg van de te lage doorstroom van de interne detachingswerkplaats (IDT) naar de groepsdetachering (GDT) in 2017 en een relatief hoog ziekteverzuim bij met name (IDT).
- Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2018 verwacht Uitvoeringsorganisatie WOZL een verbetering van het subsidieresultaat (verschil tussen de WSW-loonkosten en de rijksbijdrage) met € 489.000,-.

- Het operationeel resultaat 2018 van de GR WOZL daalt met € 267.000,- met als voornaamste oorzaak het per 2018 wegvallen van de bijdrage in de kosten van de administratieve handelingen voor de buitenregionale uitvoerings-organisaties (MTB en VIXIA).
- De aanvullende afspraken met RELIM leiden in 2018 tot een extra uitgave van € 400.000,-.
- Het voorlopig niet doorgaan van de overname van het bedrijfsonderdeel draadboomactiviteiten heeft een negatief financieel effect van € 600.000,-.
- Voor WSP Parkstad BV is de verwachting dat over 2018 het resultaat € 67.000,- minder negatief zal uitvallen.

De totale bijdrage voor onze gemeente is conform de 1ste begrotings-wijziging 2018 € 1.857.227,-. Deze bijdrage bestaat uit € 1.598.391,- WSW-subsidie, € 56.627,- tekortfinanciering WOZL en € 202.209,- aandeel in uitvoeringskosten WSW door WSP Parkstad. Na verwerking van deze bijdragen in de gemeentebegroting resteert er een bedrag van € 155.338,- dat ten gunste van de taakstelling sociaal domein wordt gebracht.

Financiële aspecten uit de begroting 2019

Uitgangspunten:

- Koers conform het IROKO-rapport (heroverweging uitvoering WSW) en beleidskaders Arbeidsmarktbeleid Parkstad Limburg 2016-2020;
- Loosom gebaseerd op huidige cao WSW 2016-2018;
- Voortborduren op de uitgangspunten en de meerjarenraming 2019-2021 bij de 1ste begrotingswijziging 2018;
- Geen rekening gehouden met de verkoop van percelen grond te Kerkrade;
- Voor de cijfers van 2022 zijn de cijfers van 2021 overgenomen;
- De subsidie wordt voor 2019 met € 454,- per ArbeidsJaar (AJ) verminderd, wat voor 2019 neerkomt op een totale daling van het subsidie met € 1,45 miljoen. Onverkort blijft daarmee de uitdaging voor GR WOZL en de uitvoeringsorganisaties om deze sterk verminderde subsidiebijdrage zo goed als mogelijk op te vangen;
- De begroting van WSP Parkstad voor de uitvoering van de WSW in opdracht van de GR WOZL.

De bijdragen in de tekortfinanciering van WOZL vanuit de deelnemende gemeenten stijgt in 2019 met € 522.025,- tot € 3.458.452,- t.o.v. de 1ste begrotingswijziging 2018. Voornaamste oorzaak is verslechtering van het subsidieresultaat. Het aantal tewerk te stellen WSW-ers in 2019 bedraagt 3.183,12 Arbeidsjaren, een daling van 157 t.o.v. 2018. Het rijkssubsidie per Arbeidsjaar (AJ) wordt geraamd op € 24.324,-, een verlaging van € 454,- t.o.v. 2018. Per saldo (afname AJ's en daling subsidiebedrag per AJ) daalt het subsidie met € 5,3 mln. Uitgegaan is van een loonkostenstijging WSW 2019 van 1,6%. De loon- prijsontwikkeling is ingeschat op 0%.

De begroting van WSP Parkstad heeft betrekking op de dochtermaatschappijen WOZL 1BV, WSP Parkstad Detacheringen BV, WSP Parkstad ondersteuning BV en Beschut OZL BV (draadboomactiviteiten). De financiering en algemene middelen vanuit de deelnemende gemeenten in de begroting 2019 van WSP Parkstad stijgt in 2019 met € 2.024.650,- tot € 13.598.815,-. Deze resultaatverslechtering is voor het overgrote deel een gevolg van een verslechtering van het subsidieresultaat als gevolg van een cao-loonsverhoging (als onderdeel van de verwachte loon- en prijsontwikkeling), waarvoor geen compensatie van het rijk te verwachten is. Daarnaast is rekening gehouden met een verlaging van het rijkssubsidie (€ 454,- per AJ). Het operationeel resultaat daalt door uitstroom van medewerkers van individuele detachering. Dit negatieve effect wordt deels gecompenseerd door doorstroom van medewerkers vanuit de beschutte werkomgeving naar groepsdetachering, het sluiten van locaties en het verminderen van de kosten van overhead. Ook is in 2019 een budget opgenomen van € 500.000,- voor verwachte frictiekosten inzake de vervreemding van draadboom activiteiten.

De totale bijdrage voor onze gemeente is conform de begroting 2019 € 1.810.654,-. Deze bijdrage bestaat uit € 1.498.534,- WSW-subsidie, € 67.194,- tekortfinanciering WOZL en € 244.926,- aandeel in uitvoeringskosten WSW door WSP Parkstad. Na verwerking van deze bijdragen in de gemeentebegroting resteert er een bedrag van € 109.394,- dat ten gunste van de taakstelling sociaal domein wordt gebracht.

Financiële aspecten uit de meerjarenraming 2020-2022

In de periode 2020-2022 worden de navolgende bijdragen vanuit de deelnemende gemeenten gecalculeerd voor de WSW-subsidie, de tekortfinanciering WOZL en de uitvoeringskosten WSW door WSP Parkstad:

2020: € 89.158.000,-

2021: € 84.461.000,-

2022: € 84.461.000,-

Toelichting:

De kosten van de bedrijfsvoering dalen door het verlagen van de kosten van de directie 2019 met 30%, 2020 met 60% t.o.v. 2018. Het netto-resultaat van Beschut 2.0 verslechtert door een verslechtering van het subsidieresultaat (verschil tussen loonkosten en rijksbijdrage). Vanaf 2021 is de verwachting dat de subsidiekorting stopt (circulaire 2017 ministerie van SZW) en het rijkssubsidie toeneemt met € 400,- per AJ. Over de periode gezien wordt uitgegaan van een stijging van de loonkosten van 0,5% per jaar.

Risicoparagraaf:

De verdere rijksbezuinigingen op de WSW zijn niet meer realistisch en onbetaalbaar voor gemeenten. Vandaar ook, het mede door het college van B&W ondertekende, manifest 'Investeren in werk voor kwetsbare groepen'. De aanvullende risico's, zoals opgenomen in de begroting 2019, zijn:

- Loon- en prijsontwikkeling;
- De ontwikkeling van de subsidiekorting;
- Doorstroom van interne detachingswerkplaats naar groepsdetachering;
- Toegevoegde waarde van interne werkzaamheden;
- Te weinig dan wel niet de juist geschikte kandidaten;
- Beschikbaarheid van passend werk.

De totale bijdrage voor onze gemeente is conform de meerjarenraming voor het jaar 2020 € 1.707.658,- en voor de jaren 2021 en 2022 € 1.616.596,-. Na verwerking van deze bijdragen in de gemeentebegroting resteren er voor de jaren 2020, 2021 en 2022 de volgende bedragen die eveneens ten gunste worden gebracht van de taakstelling sociaal domein: € 74.252,-, € 99.160,- en € 56.523,-.

8. Communicatie

N.v.t.

9. Afwegingen en Advies

Wij stellen uw raad voor om:

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2017;
2. Een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de 1ste begrotingswijziging 2018;
3. Een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de begroting 2019 incl. meerjarenraming 2020-2022, met in achtneming van de navolgende opmerkingen:
  - Het ziekteverzuim is te hoog. Ontplooï acties om dit terug te dringen.
  - Aandacht voor de doorstroom van 'beschut' naar (groeps-)detachering en voorkom dat medewerkers terugkeren van de detachering naar de beschutte werkomgeving. Denk daarbij aan maatwerkbegeleiding, jobcarving en intensieve samenwerking met werkgevers.
  - Verhogen van de uitstroom naar reguliere betaalde banen.
  - Zo mogelijk voorkomen van een verdringing van bij uitstroom vrijkomende WSW-arbeitsplaatsen door werkplekken voor medewerkers uit de Participatiewet.
  - Verlagen van de uitvoeringskosten en bedrijfsvoeringskosten en het bewaken van de balans van de omvang van het apparaat met de afnemende WSW-populatie als gevolg van de natuurlijke uitstroom van de WSW-ers.
  - Deze opsomming laat onverlet dat verwacht mag worden dat de GR alles in het werk stelt om de kosten op een verantwoorde manier te verlagen, de opbrengsten te optimaliseren en de tekorten op de uitvoering van de WSW te beheersen en terug te dringen.
4. Het Dagelijks Bestuur van de WOZL te informeren over de zienswijze van de gemeente Valkenburg inzake de 1ste begrotingswijziging 2018 en de begroting 2019 incl. meerjarenraming 2020-2022.
5. De gemeentebegroting 2018 aan te passen aan de financiële uitkomsten van de 1ste begrotingswijziging WOZL en de gegevens uit de begroting 2019 van de GR WOZL en GR WSP Parkstad te gebruiken als basis voor de op te stellen gemeentebegroting 2019 en de meerjarenramingen 2020-2022.

10. Bijlagen

---

1. De concept-jaarstukken 2017 GR WOZL
2. De concept 1ste begrotingswijziging 2018 GR WOZL en
3. De conceptbegroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022 GR WOZL.
4. Conceptbegroting 2019 GR WSP Parkstad

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
algemeen directeur/gemeentesecretaris

dr. J.J. Schrijen
burgemeester